

Visit of Vice President of India to Cambodia (11-13 November 2022)

November 13, 2022

ଭାରତର ଉପରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କ କାମ୍ବୋଡିଆ ଗସ୍ତ (11-13 ନଭେମ୍ବର 2022)

ନଭେମ୍ବର 13, 2022

ଭାରତର ମାନ୍ୟବର ଉପରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଶ୍ରୀ ଜଗଦୀପ ଧନଖତ 11-23 ନଭେମ୍ବର 2022 କାମ୍ବୋଡିଆ ଗସ୍ତ କରିଥିଲେ ଯାହା ସଫଳ ତଥା ଫଳପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିଲା। ଏହି ଗସ୍ତ ସମୟରେ ସେ 12 ନଭେମ୍ବର 2022 ରେ ଆସିଆନ-ଭାରତ ସ୍ମରଣୀୟ ଶିଖର ସମ୍ମିଳନୀରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ। 2022 ରେ ଆସିଆନ-ଭାରତ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠାର 30 ତମ ବାର୍ଷିକୀ ଏବଂ ଆସିଆନ-ଭାରତ ରଣନୀତିକ ଭାଗିଦାରୀର 10 ବର୍ଷ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାଳିତ ହେଉଛି। ଏହି ସମ୍ମିଳନୀ ଐତିହାସିକ ଥିଲା କାରଣ ଏହା ଆସିଆନ-ଭାରତ ସମ୍ପର୍କକୁ ଏକ ବିସ୍ତୃତ ରଣନୀତିକ ଭାଗିଦାରୀକୁ ଉନ୍ନତ କରିଥିଲା। ଏହି ଅବସରରେ ବିସ୍ତୃତ ରଣନୀତିକ ଭାଗିଦାରୀର ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକୁ ବର୍ଷନା କରୁଥିବା ଏକ ମିଳିତ ବିବୃତ୍ତି ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା।

2. ମାନ୍ୟବର ଉପରାଷ୍ଟ୍ରପତି ମଧ୍ୟ 13 ନଭେମ୍ବର 2022 ରେ 17 ତମ ପୂର୍ବ ଏସିଆ ଶିଖର ସମ୍ମିଳନୀ ବା ଇଏସଏସରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ। ଏହି ସମ୍ମିଳନୀରେ ସେ ଇଏସଏସର ଗୁରୁତ୍ୱକୁ ଏହି ଅଞ୍ଚଳର ମୁଖ୍ୟ ନେତାମାନଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱାଧୀନ ମଞ୍ଚ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହାକୁ ଅଧିକ ଗ୍ରହଣୀୟ, ସହନକ୍ଷମ ଏବଂ କ୍ରିୟାଶୀଳ କରିବା ପାଇଁ ଏହାର ସୁଦୃଢତା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ। ମୁକ୍ତ, ଖୋଲା, ସମ୍ମିଳିତ ଏବଂ ନିୟମ-ଆଧାରିତ ଭାରତ-ପ୍ରଶାନ୍ତ ମହାସାଗର ଅଞ୍ଚଳରେ ନୌପରିବହନ ଓ ବିମାନ ଚଳାଚଳ ସ୍ୱାଧୀନତା ସହିତ ଏହାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ପାଇଁ ଇଏସଏସ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ମଞ୍ଚ ବୋଲି ସେ କହିଥିଲେ। ଭାରତ-ପ୍ରଶାନ୍ତ ମହାସାଗରରେ ଆସିଆନ କେନ୍ଦ୍ରୀୟତା ପ୍ରତି ଭାରତର ପ୍ରତିବଦ୍ଧତାକୁ ସେ ଦୋହରାଇଥିଲେ ଏବଂ ଆଇପିଓଆଇ ସହିତ ଏଓଆଇପିର ସମ୍ମିଶ୍ରଣକୁ ଆଧାର କରି ସହଯୋଗ ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ଆହ୍ୱାନ ଦେଇଥିଲେ। ସାମୁଦ୍ରିକ ସୁରକ୍ଷା, ହାର୍ଡ ଏବଂ ସାମୁଦ୍ରିକ ସମ୍ବଳର ନିରନ୍ତର ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ ଇଏସଏସ ଏକେଣ୍ଡାକୁ ଆଗକୁ ବଢାଇବା ପାଇଁ ଭାରତର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଉପରେ ସେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ। ମାନ୍ୟବର ଉପରାଷ୍ଟ୍ରପତି ବହୁତ୍ୱବା ଖାଦ୍ୟ ଓ ଶକ୍ତି ସୁରକ୍ଷାକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ ଯାହା ଇଏସଏସ ଏବଂ ଭାରତ-ପ୍ରଶାନ୍ତ ମହାସାଗର ବାହାରେ ମଧ୍ୟ ବିସ୍ତାର ଲାଭ କରିଛି ଏବଂ 2023 ରେ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ମିଲେଟ ବର୍ଷରେ ଇଏସଏସ ସହଯୋଗୀମାନଙ୍କ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବଦାନ ପାଇଁ ଆହ୍ୱାନ ଦେଇଥିଲେ।

3. ଏହି ଗସ୍ତ ସମୟରେ ମାନ୍ୟବର ଉପରାଷ୍ଟ୍ରପତି କାମ୍ବୋଡିଆର ରାଜା, ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ସିନେଟର ଅଧକ୍ଷଙ୍କ ସହ ମଧ୍ୟ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ। ସମସ୍ତ ବୈଠକରେ କାମ୍ବୋଡିଆର ନେତୃତ୍ୱ ସେମାନଙ୍କ ଅସୁବିଧା ସମୟରେ ଭାରତର ସହାୟତାକୁ ପ୍ରଶଂସା କରିଥିଲେ।

4. ମାନ୍ୟବର ଉପରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଏବଂ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ହୁନସେନଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ସଂସ୍କୃତି, ଜୈବ ବିବିଧତା ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସହଯୋଗକୁ ନେଇ ତିନୋଟି ଏମଓୟୁ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଆର୍ଥିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିନିମୟ ହୋଇଥିଲା।

5. ମାନ୍ୟବର ଉପରାଷ୍ଟ୍ରପତି କାମ୍ବୋଡିଆରେ ତିନୋଟି ଜିଲ୍ଲା ଏବଂ ଗୋଟିଏ କମ୍ୟୁନି ଡିମାଲନିଜ୍ ପାଇଁ 426,000 ଡଲାର ସହାୟତା ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ଏବଂ କାମ୍ବୋଡିଆ ପାଇଁ ଆଇଟିଇସି ସ୍କର୍ 200 ରୁ 250 କୁ ଏବଂ ଆସିସିଆର ଛାତ୍ରବୃତ୍ତି 30 ରୁ 50 କୁ ବୃଦ୍ଧି କରିଥିଲେ।
6. ଏହି ଅବସରରେ ମାନ୍ୟବର ଉପରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଭିଏତନାମର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଭେଟି ଦ୍ଵିପାର୍ଶ୍ଵିକ ଓ ବହୁପକ୍ଷୀୟ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ।
7. ମାନ୍ୟବର ଉପରାଷ୍ଟ୍ରପତି ସିଏମ୍ ରିପରେ ଥିବା ଐତିହ୍ୟ ସ୍ଥଳ ଯଥା ତା ପ୍ରୋମ୍ ମନ୍ଦିର ଏବଂ ଅଙ୍ଗକୋର ଖାଟ ମନ୍ଦିର ପରିଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ସାଂସ୍କୃତିକ ଐତିହ୍ୟ ସ୍ଥଳରେ ଭାରତର ପ୍ରତ୍ନତାତ୍ତ୍ଵିକ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ସଂସ୍ଥା ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିବା ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଓ ସଂରକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟର ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲେ।
8. ସେ ତା ପ୍ରୋମ୍ ମନ୍ଦିରରେ ହଲ୍ ଅଫ୍ ଡାନ୍ସର ଉଦଘାଟନ କରିଥିଲେ। ତା ପ୍ରୋମର ସଂରକ୍ଷଣ ଓ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ହେଉଛି ଭାରତର ପ୍ରତ୍ନତାତ୍ତ୍ଵିକ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ସଂସ୍ଥା ଏବଂ ଅଙ୍ଗକୋର ଏବଂ ସିଏମ୍ ରିପ ଅଞ୍ଚଳର ସୁରକ୍ଷା ଓ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ପ୍ରାଧିକରଣ ବା ଅପସରାର ଏକ ସହଭାଗୀତା ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ଏହା 2011 ରୁ ଚାଲିଛି। ଭାରତ ବର୍ତ୍ତମାନ ତୃତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଓ ସଂରକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି।
9. ଅଙ୍ଗକୋର ଖାଟ ମନ୍ଦିର କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସ ହେଉଛି ଏକ ଯୁନେସ୍କୋ ବିଶ୍ଵ ଐତିହ୍ୟ। କାମ୍ବୋଡିଆର ସମସାମୟିକ ଇତିହାସର ସବୁଠାରୁ କଠିନ କାଳରେ 1986 ରୁ 1993 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋଟ 4 ମିଲିୟନ ଆମେରିକୀୟ ଡଲାର ମୂଲ୍ୟରେ ଅଙ୍ଗକୋର ଖାଟର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଓ ସଂରକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଭାରତ ହାତକୁ ନେଇଥିଲା।
10. ଭାରତର ମାନ୍ୟବର ଉପରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କ ଏହି ଗସ୍ତ ଆସିଆନ ସଦସ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କ ସହିତ ବିଶେଷ ଭାବରେ କାମ୍ବୋଡିଆ ସହିତ ଆମର ଘନିଷ୍ଠ ସମ୍ପର୍କକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବାରେ ସହାୟ ହୋଇଛି।

ନମ୍ ପେନ

ନଭେମ୍ବର 13, 2022

DISCLAIMER: This is an approximate translation. The original is available in English on MEA's website and may be referred to as the official press release.